دوبەیتیەکانی

مەلاعومەری ساڵحی ساحێب کۆڵیل

ئامادەکراوی:

سید عبدالله صمدی

✵ نام کتاب : دو به تیپه کانی
✵ نام مؤلف :مه‌لاعومه‌ری سالحی
✵ ناشر محمدی : سقز
✵ چاپ و لیتوگرافی چهر تبریز
✵ تیراژ ۳۰۰۰ جلد

دوبیتیکانی

مه لاعومه‌ری ساڵحی ساحیب «کوڵیل»

ناماده گرادی

سید عبدالله صمدی

۱ هەناسەم دای لە گۆنات هەر وەکو با
بە عاستەم با لە هەنیەی جوانی ئۆیا
بەلأم عیلمی مەلە چون نابەڵەد بو
هەناسەی لێ بڕا بێچارە خنکـــا

۲ وتم : نامە بنوسم دڵ پەشۆکا
بە ئالۆزی و پڕی لێم هاتە چۆکا
" کە خامە دو زمانە و نامە ڕو ڕەش "
گولێش لەم بەینە نابێ هات و چۆ کا

۳ ئەوەندەت دڵ گوشیم تا دافلیقا
لە ژێر پێی تانە دا گیانم تلیقا
لەشی هەستم حەریرێ بو ئەویندار
بە تون کێشا تە سەر دڕکی دلیقـــا

٤ چەنێ کوێرەوەریم کێشا لە ڕێتا
ئەوەن پێم نا بە ئاوڕوما لە پێتا
لە سەر فەرشی حەریری شیعری نەرما
بەریشم ڕێ نەدا بنووێ لە جێتا

٥ سرشکی چاوەکانم کەی ؟ لە کوێ دا ؟
لە گوێنی پرپرەی گوارەن لە گوێ دا
لە غەیری خۆی نەبێ ناچێ لە هیچێ
چ ئەسرینێکی ڕژیا بێ لە ســـوێ دا

٦ لە سەر دوندی چیای بەرزی خەیالّ
لە دەی مانگی گولّان بەولا لە سالّ
بە دوربێنی دلّم عەکست دەها وێم
لە بەر کۆشکی بلوورینی جەمالّ

۷ شەوێ پێم نا بە سەر شەرم و حەیا دا
پەنام هێنایە بەژنت، لەو پەنا دا
وتم کەی ڕۆژە ؟ فەرموت ئەو سەعاتەی
لە سەر سینگم دەست ئەو سوخمە لادا

۸ ژمارەی بەختەکەم سفرێکە لای چەپ
وەکو تۆپێ زەمانە دایە بەر شەپ
بە شوتێ کەوتە دەروازەی ئەوینت
گوللێرێ وەک منیش مات و قڕ و قەپ

۹ دەرونم ئاوسی دەردە لە دوریت
لە میرگی دڵ گوڵی شادی ئەدوریت
مەگەر ئاهوی تەتاری ئەونە تۆڕی
کە جارێ هەڵکەوی وا تون ئەبوریت

۱۰ کەسێ کوڵیلە بۆ تۆ دێتە پیریت
وەکو ڕۆژانی جوانی وەختی پیریت
بە ئەو پەیمانە مەستە داتە دەستی
بە ئەو پەیمانە بەستی هەر لە بیریت

۱۱ کلەی چاوی خەیاڵە خاکی ژێر پێت
لە شوێنت وێڵە، پیرووێڵەت بە گژ چێت
لە جێی لێو نوێنەری ماچی گوڵێکە
گوڵێ وەک تۆ بە نازۆ پای لە سەر نێت

۱۲ بە ئەو قەولانە ڕۆژانی هەوەڵ دات
وتم : ئەڵبەت شەوی ڕەش چو شەوەق هات
تەمەس نەمزانی ڕەنگی شەو پەڕیبو
سپی وا هەڵگەڕابو سەرکز و مات

١٣ تکێ ئەشکم لە خەو دا کەوتە سەر پووت
خەریکبوم بیسڕم نەتهێشت و فەرموت :
بە شەونم پوومەتی پووتی گوڵاڵـــــــە
دەسێنێ ئاو لە چاوی لەعل و یاقوت

١٤ زەمانی شیعرەکانی من لە سیمات
دەیانکرد چینە وێنەی تەیری ئاوات
ئەتۆ باڵت پڕوزاندن وەبالّی
حەمو ئەو بێ گوناحانە وە باڵات

١٥ گەش و سامالّە عاسمانی جوانیت
بە بیری سەخڵەت و هەور و هەڵا نیت
لەشت مانگی گوڵانی کامـــەرانی
بە بای سەردی خەزەڵوەر ئاشنا نیت

١٦ ئەویندارێ دەسی بەستم دەمی سوت
بڕا جەرگم بە سیحری چاوی جادوت
لە قولکەی گەردن و چاڵی چەنەی تۆ
دڵم دیلە وەکو هاروت و ماروت

١٧ دەسی دڵ کاتی شـللیکـی گولەی ئاخ
دەلەرزێ سەر دەکا لولەی سڕی ناخ
دەسـومێشـی دەرونم راسە ئەمما
دڵی دڵ نەرمە بۆ تۆ هەر لە بنچاخ

١٨ نەخۆشێکم لەت و پاری چزی دەرد
گوڵی بەردی ڕەقی تۆ وەردی بێـگەرد
بلـوری عومرەکەم هەر تۆ شکاندت
" کـە هـر چە کـرد با من آشنا کرد " ٢

لە خەرمانی گەنم دا بەرامبەی

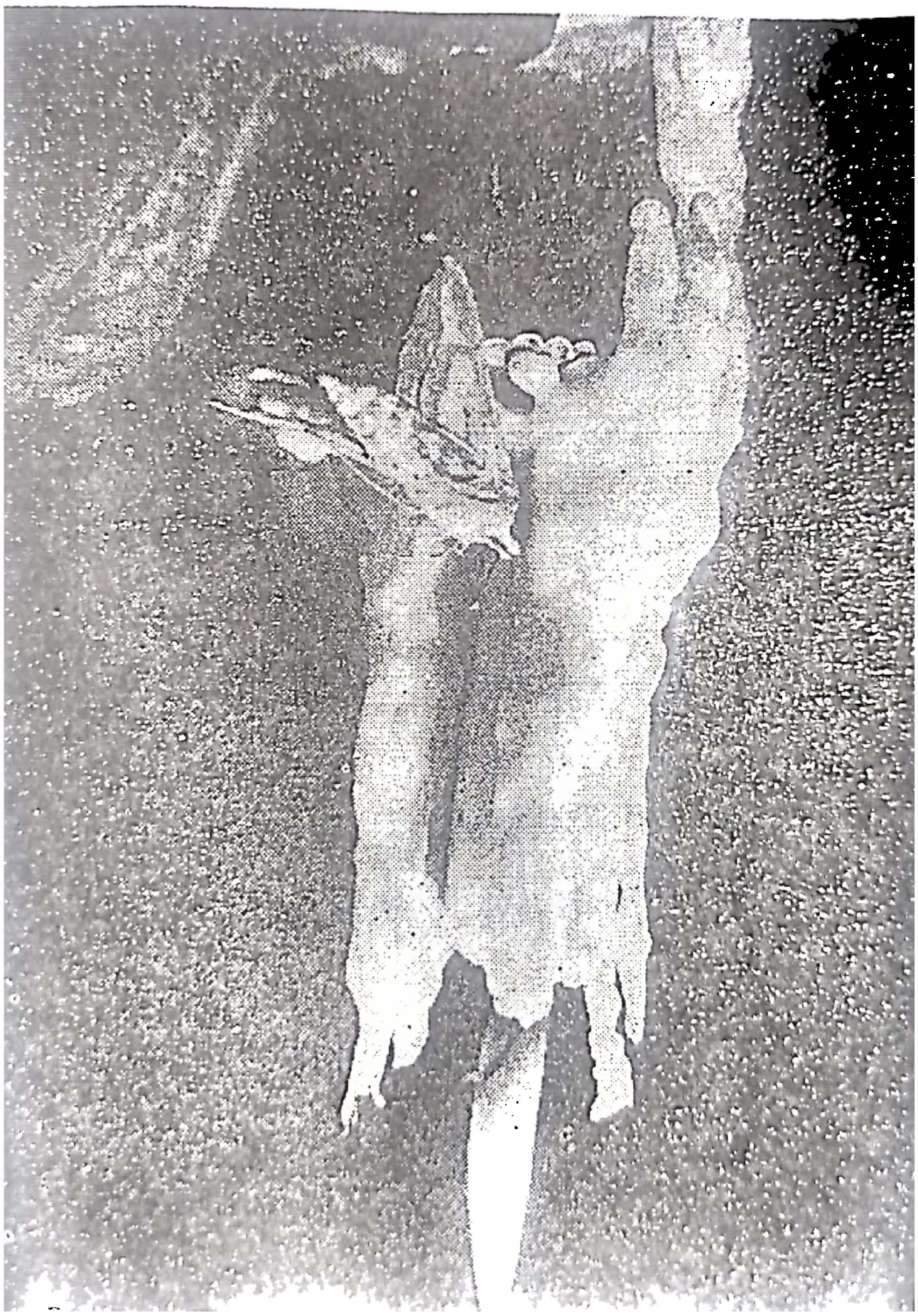

۱۹ خزایە باخەڵم پیرێژنسی دەرد
بە کوڵێ بەفر و ئەندامێ سڕ و سەرد
کەلی چڵکن لە زستانی دڵی من
دەلەرزێ هەر وەکو شوشە لە بەر بەرد

۲۰ چ نابێ زاهیدا تۆ بی و خودا وەند
قوڵێ هەڵخە بەرەو تالاری دڵبەند
ئەگەر زوتر نەکەی کارێ نزیکە
گوڵی گەش بۆ قەڵە ڕەش بێتە لەبخەند

۲۱ بە بونی خۆشەویستی با وەڕم کـــرد
بە دویا شوێن نەما نەیپشکنم ورد
دەسی ئاخر بە توشی توشی یۆ بـــوم
مغابن ، هەم ئەوین هەم با وەڕم مـرد

٢٢ وەرێ نەگرێ ئەگەرچی بیر و باوەڕ
دڕۆ ناکەم دڕۆ دەرە دەر بکا بەڕ
بە یادی تۆ وە شەو تاکو بەیانی
لە چاوانم دەبارێ ئاگری تەڕ

٢٣ ئەگەر هەڵدێ لە ئاسۆی لێو برێ جار
بزەی کز هەڵگەڕاوم وەک هەتیو بار
ئەوە ڕوبەندی سەر کوڵمی گرینە
لە بەر تانەی ڕەقیبی توخن و شۆفار

٢٤ وەکو ماسی لە ئاو بیهێنیە دەر
پەلە قاژێمە بۆ دیداری دڵبەر
وەرە ئەی ناوەڕۆکی بەخت و ئیقبال
لە ئەم تەنگ و چەڵەمەم دەر بکە دەر

۲۵ لە پێش تۆ دا گەلێ شاگوڵ لە گوڵزار
دەشنیانۆ ، بە لەنجە و لار و ئەتوار
لە ئەنجامدا ، تەواوی بێ سەر و شوێن
سەری ناوە چ نەخشین و چ ساکار

۲۶ جەهانم قەت وەکو دوێنێ نەبو یار
بە پێ پلکەی ئەوینا بۆ هەوەل جار
سەری خستم ، وەلێ ئەونەی نەما بـــو
بتاوێمۆ بە تینی خۆری دیدار

۲۷ ئەمن ئاوێنەداری ڕوتم و بەس
ئەمن بەستە بە تاڵی موتم و بەس
ئەوانە لەرکەزێن هاتونە سەر ڕێت
ئەمن وەک گوڵ بەڕێ هاتوتم و بەس

۲۸ لە سەر تالانی دڵ کەوتۆتە قەرقەش
بژانگ و تیغی ئەبرۆ ، پەرچەمی ڕەش
یەکێ بۆ تیرەباران و یەکێ تر
سەری ببڕێ ، لە داری دا ئەوی کەش

۲۹ نەمامێکی نەزۆکە سەروی تەڕبۆش
منالی میوە قەت نانێ لە سەر کۆش
سەرم سوڕە لە بەژنی ڕێکی ئێوە
سەهی سەروە کەچی گردویە لیمۆش

۳۰ خەمی تۆ بو بە هەتوانی دڵی ڕێش
خەمی تۆ بوبە سوختی ئاگری ئێش
چەنێ ڕو سوری چەخماخەی برینم
دڵم ڕوناکی چەپڵاخەی چڵەونێش

۳۱ بەشی عالەم لە ڕۆژێکا کرا بەش
لە ڕەش هەڵگردنا بوینە برا بەش
ئەتۆ چاوو بڕۆ و خاڵ و قژت کەوت
برایە بەر منیش بەخت و شەوی ڕەش

۳۲ ئەگەر قارە ئەگەر نازە ئەگەر ڕێسك
بەسە ، خەنجەر بریقەی دای لە سەر ئێسك
بە گریانی عومەر زوڵمە کەنینت
گەلێ خنکا گوڵی قاقا بە فرمێسك

۳۳ بە تامەزرۆی دڵی هەنگێ تەراوتەك
لە گەڵ گوڵ دەم بنێنە ناو دەمی یەك
دڵم ئاواتە خوازە هەلببەسرێ
بە سەر سوخمەکەتا ، وەك سمڵ و مێخەك

٣٤ به جوانی مەخمەڵی سەوزە قوبەی خاڵ
به تۆندی زاری بەستەزمان دەکا لاڵ
که مالێکم نەبو بیدەم به خاڵت
کەمالم کاڵە رەنگی ، تام و بوی تاڵ

٣٥ بلوری ئەشکی وەک ئاقێقی ،کۆلیل ،
کەویری ڕومەتی پۆشا وەکو نیل
نزولەی چێتە لای خوا دیل و بەستە
لە خوێن گەوزێ کەسێ دامی لە بەرتیل

٣٦ لە سەر تەختی ئەوینێکی گموگل
منە زامارەکەت کەوتومە سەر تل
دەس و ڕانی لە چل لاوە شکاوە
دڵە کۆلیلەکەم بۆتۆشل و مل

بە دوربێنی دڵم عەکست دەهاوێم
لە بەر کۆشکی بلورینی جەمالا

۳۷ تەزی وادەی دڕۆ گیانی تەزانم
بەرامە و بەرهەمی ژینی وەرانم
دڵێکم بو بە ساقی دامە دەستی
دڵی بشکێ دڵی ساقی شکانم

۳۸ دەترسم هەڵدرم سوفرەی دەرونم
نەمێنێ دەوڵەتی تاقانە بونم
هەمو کەس شێت ببن بێتو بزانن
لە نابودی دەکا پەرژین جنونم

۳۹ چڵەی چاوی شەوارەی بێ بەیانیم
ڕەشم پۆشاوە بۆ تۆ بۆ جوانیم
وەکو سەنعان وتو ویرەی ئەمن هەر
بە سەرهاتی دڵە و شەرتی شوانیم

٤٠ ئەوێندارێکی هەر ئەونە بە سۆزم
لە ڕێگەی هات و چۆتا گەرد و تۆزم
بە مەرجێ گیانە تۆزێ لێت بنیشم
ئەگەرچی خاکم ئەمماقیت و قۆزم

٤١ بە گەرمە پێکەنینێ چو لە بیرم
لە نێو ئەم ڕاوگە دا چەندەم نەچیرم
لە بەر ئەم بەر بەڕۆچکە پڕ لە سیحرە
هەتا کەی هەڵئەچۆقێم و زەویرم

٤٢ دەمێکە چاوەڕێی خونچە دەمێکم
بە بێ ئەو سالّە وەرزێکە دەمێکم
خدر زیندو نیە وەك من کە بێتو
لە چەشمەی لێوی تێرا و کا ژەمێکم

٨٢ وەکۆ مێگەل لە سینگم مۆڵ دراوە
هەچی دەرد و،خەم و، کۆسپ و، زوخاوە
کە ڕوتم دی کەڕوی هێنا ڕەش و شین
دڵم ئەم چنگە گۆشتە ماڵ خراوە

٨٣ بەڵێ عاڵەم لە کێ بەر کێی شەڕایە.
ڕق و کینە لە پایەی ئەوپەڕایە
بەڵام خۆ من بڕستم لێ بڕاوە
شەری تۆ وەک لە گەڵ کوێر و کەڕایە

٨٤ گەرای زگماکە ئەم ڕۆژە ڕەشیمە
لە ماڵ و خاڵی تۆ ئەم بێ بەشیمە
شەرابردوی هەوەڵ ڕۆژی ژیانم
خەفەت ڕێسینە تایبەت بۆ تەشیمە

٨٥ نەماوە ئەو گوڵەی نەیکەم بە بۆوە
بە بیری بۆی هەناسەی خۆشی تۆوە
دەسی ئاخر نەکەوتە دەستی (کۆلیل)
گوڵێ عەتری دەماغی تۆی بە تۆوە

٨٦ بریقەی پوڵەکەت وەک وردە شیشە
ئەچێتە چاوی جەرگمدا هەمیشە
کە بۆ هەورم گەڕانۆ ئەم هەوالە
لە داخا شین و زاری بو بە پیشە

٨٧ لە من پێشکەش بە تۆ بەستە و تەرانە
لە تۆ پێشکەش بە من تانە ، تەنانە
بە شیعری من کرا زولفت بە شانە
کەچی تۆ ناخمت گـرتە نیشانە

٨٨ دەمی تۆ خورهەڵاتی پێکەنینە
دەمی من سەروتاری تاریشینە
دڵی من ئەو سەعاتە گۆڕی غەم بێ
دەماغی تۆ بەهاری شانشینە

٨٩ سکوتم دەنگی نالینی حەیایە
گولەی گەرمە نژی فێڵ و ریایە
چرای مەکرم وەکو تۆ هەڵنەکرد من
بژانگم سیم و ئەشکم کارەبایە

٩٠ خەتی بالی پەپولەی دڵ وەخوێنە
چ رازێکە لە پەنگی سورە ، خوێنە
ئەڵێ پەیمانی دڵداری گرینگە
بە خوێن گەوزێ ئەوەی پەیمان شکێنە

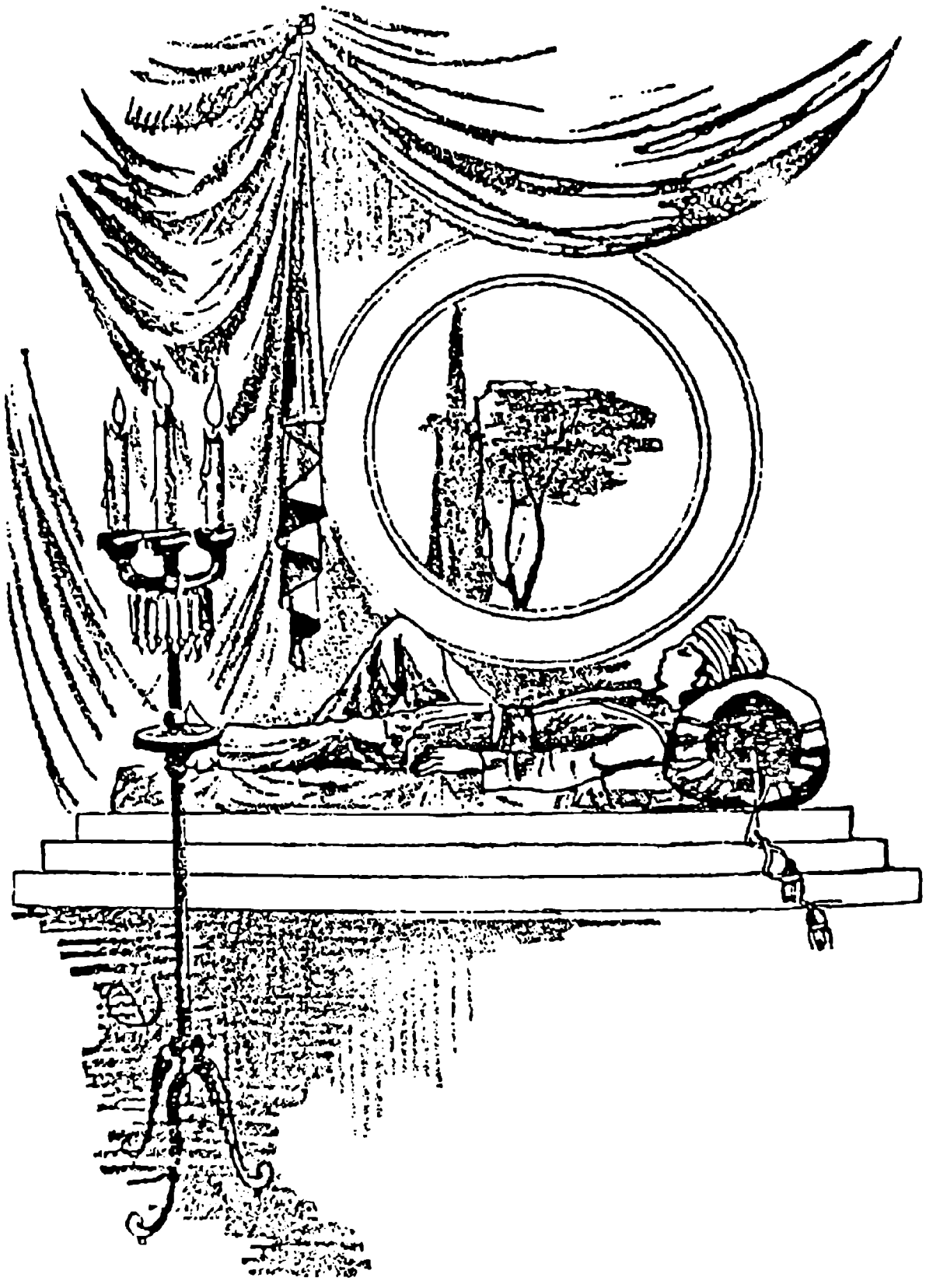

لە سەر تەختی ئەوینێکی گەوگل

۹۱ بە گوێچکەی دڵ دەبیسم یا خەیاڵە
دەفەرموی وەسڵی من بۆ تۆ مەحاڵە
قەلاچۆی تێکەوێ یا ڕەب درۆزن
هەناسەی عاشقی زاری حەواڵە

۹۲ مەپرسە چۆن لە نێو تەندوری حیلە
منی بێچارە بومە دەستە چیلە
تەوەززەڵ بەزم و شایلۆغانی گێڕا
لە سەر تەرمی دڵی کوژراو بە پیلە

۹۳ قەراری دڵ لە من داوا مەکە مە
بە چاوی خۆت بڵێ ، دا وا مەکە مە
غەوارە خۆ نییە (کۆلیل) ی داماو
لە دەر هەق ئاشنا دا ، وا مەکە کە

٩٤ هەمو ئەو سور و سپیە ماسیانە
لە ڕوباری ڕەگن ، یەك باسیانە
ئەڵێن (کۆلیل) ی تۆ تەنیا یەء قوربان
درۆیە کێ بڵێ دو یا سیانە

٩٥ نە پێویستم بە تارە نە بە عودە
نە سۆزی ساز و ،نە دەنگی ســـرودە
هەمو ژێتاری پر نالە و خروشن
ڕەگ و تاڵی دەبزوێن ، لەم وجودە

٩٦ کرێکارم خەمی عیشقم کرێیە
لە سەر دڵما خەمی زولفت گرێیە
لە سەر پەلکی مژۆڵم ،بۆیە ئەسرین
ئەڵێ لۆستێرە ، یا بۆلە ترێیە

٩٧ مژوڵت تیری تیژی پڕ لە ژارە
بڕینی دڵ بە تیرێکت هەزارە
بە بەڵگەی ئەو هەمو ئەسرینی ئاڵە
لە گوێی دو چاوما دەبنە گوارە

٩٨ بە چاوی ڕۆشنی ئەو عارە قاوە
لە سەر کوڵمی گوڵت چەشنی گوڵاوە
قەڵاکەی (زێویە) و (دمدم) بە ئاهو
نزولەی عاشقێ، بون بە کەلاوە

٩٩ ئەوینی تۆم ڕچەی ژین و ژیانە
لەشم دوچاوتی ڕۆح و گیانە
وتەی ئەستێرە ناسم پێ دڕۆیە
گەلاوێژ کەی یەکێکە ؟ خۆ سیانە

۱۰۰ خەتایە مەر لەگەڵما بی سەعاتێ
نە ، تۆ ئاسکی خەتای خێرت دەگاتێ
چ چاکەت قەت نەبو دەرهەق بە (کۆلیل)
خەتا فەرمو سەعاتێ نە ، حەیاتێ

۱۰۱ مەفەرمو عارە کەس یێمان بزانێ
گری دڵ شورەیی و عەیبە چوزانێ
ئەوەی ئەمرۆکە رسوا بو سبەینێ
دەبێتە خاوەنی ناوو نیشانێ

۱۰۲ هەتا شلکی خەرامی نەرم و نۆڵی
بە قوربانت دەبن زۆڕێ بە زۆڵی
کە ئاوابو لە کەڵ مانگی جوانیت
هەوارت چونکە چۆلە دەورە چۆڵی

١٠٣ لە عاسمانی ژیانم دا هەسارەی
لە خەرمانی گیانم دا شەرارەی
ئەڵێن کۆ بونەوەی دو دژ مەحاڵە
کەچی تۆ ژین و، مەرگی ئەم هەژارەی

١٠٤ خودا تا کەی بسوتم بۆ چناکەی
بنالم هەر وەکو نەی بۆ شەماماەی
بە وەی وەی خواردمی دو حەی پەیا پەی
کەس و ناکەس بڵێن لەم شێتە حەی حەی!!

١٠٥ نەنەی وەك من شکاندویە سکوتی
نە دۆزەخ وەك زگم گەرمایە قوتی
" لە دل بویە دەرم کردی دەترسام
بە گریەی ئاگر و گەرما بسوتی " ٤

١٠٦ لە مانی نایە کێشانی کەمانی
بڕۆکانی بە پەنجەی پڕ لە مانی
لە تاوی تیرەبارانی مژۆڵان
بە پاوە سەر ئەنێتـۆ بۆ نەمانی

١٠٧ لەشی من قاووخی گەنجی نەداری
ئەوینی چارەڕەش گەنجینە داری
خەمی کۆسپی هەژاری بەس نەبو بۆم
گڕی عیشقی ئەتۆش هاتە کـەناری

١٠٨ کە مەندی خۆت خەتاکارە بەمن چـی
بە داوێ بوت سیا چارە بە من چـی
(عومەر) بوبە نەچیرت خۆیو بەختی
کـزە ، کۆلیلە ، ساکارە ، بە من چی

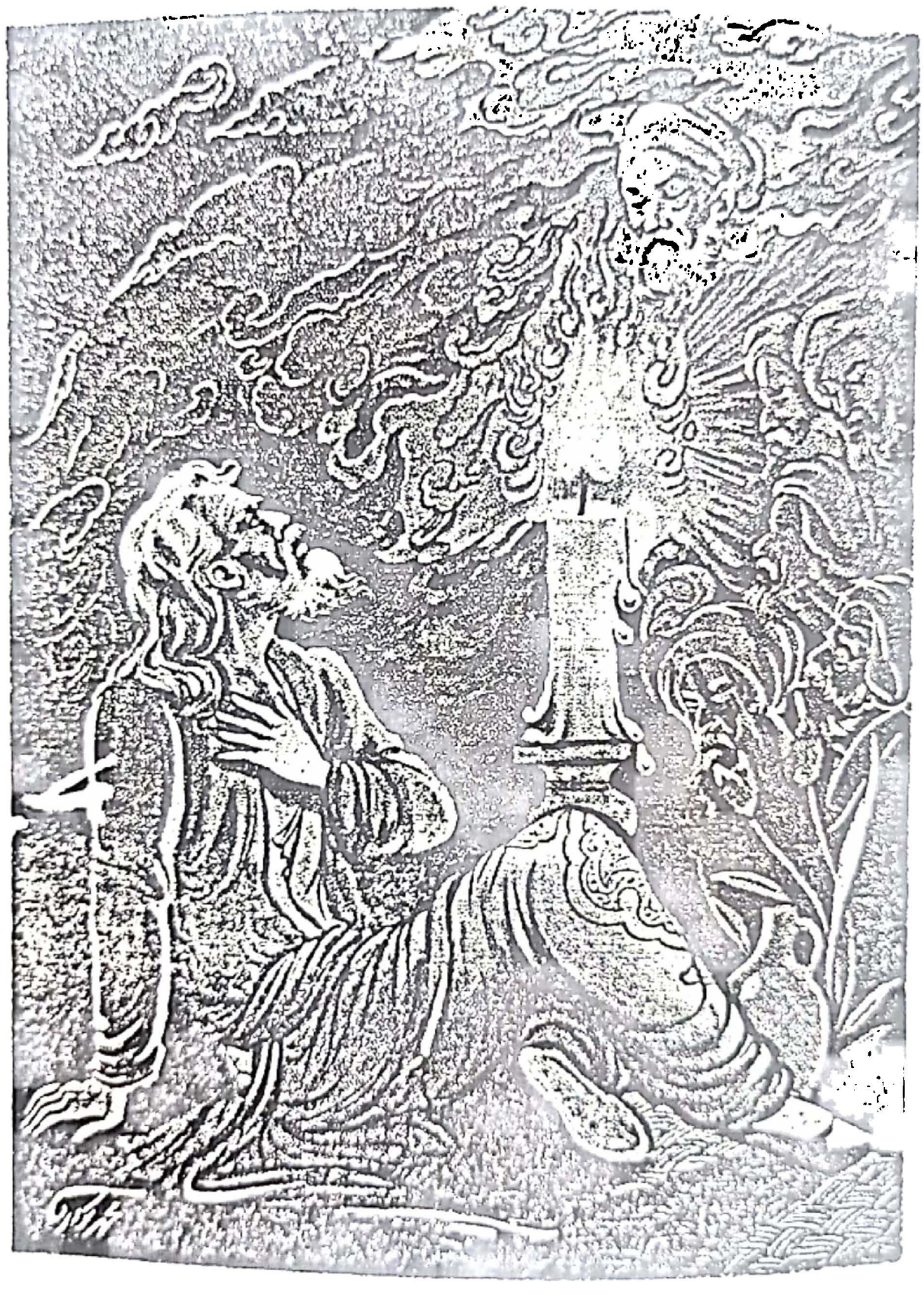

ئەجەل فەرمووی شەوێ عومرت بە سەر چو

١٠٩ وەکو بیستومە فەرموتە بە لۆکێ
کە توشم بو بە توشی چاو چنۆکێ
بە دەستی خۆم نییە ئاخر عەزیزم
ئەتۆ بارانی من تینوی تنۆکێ

١١٠ لە ژێر باری خەما نەمدا وچانی
هەلوکم قسەنەبو قەت لە قچانی
بە ماچێکت ئەوەن دڵ خۆشە (کۆلیل)
کەیەنکێ وەک درابێتە شوانێ

١١١ تریفەی ماڵگە شەو هەر شەو بە جۆری
لە بەحری پێکەنینت خۆ ئەشوری
لە شەرمی دور فشانی تۆ بە ڕۆژان
زریوەی یوڵەکەی عاسمان ئەتوری

۱۱۲ له‌وتکه‌ی شیعرما وا گرشه‌یێکی
گه‌لاوێژ کوێر ئه‌کا هه‌ر ورشه‌یێکی
ئه‌وه‌ن تینوم به ئاوی به‌حری عیشقت
ته‌واو بتخۆمه‌وه هه‌ر پرشه‌یێکی

۱۱۳ که‌نی نوقڵی نه‌باتی شه‌کری قه‌ندی
به‌هاری گوڵ فرۆشی ده‌وڵه‌مه‌ندی
خه‌ت و خاڵی منیش کیسه‌ی فه‌قیرم
له‌ پوم نایه بڵێم ماچێ به چه‌ندی؟

۱۱۴ شه‌وه‌ق سینگی شه‌وی خه‌م هه‌ڵدره ده‌ی
ببیستم ده‌نگی بایه قوش هه‌تا که‌ی؟
کچی خۆری شپۆ هیوام به تۆیه
ڕه‌قم بردۆ له به‌ر سه‌رمای چله و ده‌ی

۱۱۵ قسەی تیژم دڵی ئاسن ئەپاچێ
لە تاوی خەو بە چاوی شوڵە ناچێ
گوڵم پەڕ پەڕ نەبیتۆ با بە شیعرم
دەمی شڕ بەستنی چاکە بە ماچێ

۱۱۶ لە عەتر و دیمەنا سەوزەی هەوەتوی
بە هەیبەت قەڵوەزەی چۆمی جەغەتوی
بە چۆکۆ گوڵ لە ڕوتا دادەنیشن
لق و پۆن چون ئەوان تۆیان بنە توی

۱۱۷ زمانی چاوو ئەبرۆت پێی وتم دوێ
فریوی داوی داوی ڕاوچێی نوێ
لە ناخی دڵمەوە داخی گرانم
کە ماڵت دێ، کە ماڵت خستە پشگوێ

۱۱۸ شناسێ وەك منت هەرگیز نەناسی
منی گێلیش لە خۆما تۆ شناسی
گوڵی باخی ئەوینم چەپکە چەپکە
چنی ، بۆ لاسەرەی لاڕێ بە ڕاسی

۱۱۹ وتم بەحرێکە ئەشکم بێ بن و پەی
هەڵت باکو نەلوشێ تەفرە تاکەی
وتی نا مخاتە بن چون سوێرە، خوێیە
وتم شیرن دەبێ تا تۆی لە نێو هەی

۱۲۰ نە مانگی تۆ نە ئەستێرەی سوەیلی
نە شیرینی نە عەزرا یا نە لەیلی
لە ئاوینەم کە پرسی پێی وتم تۆ
وەکو خۆتی هەوینی هەست و مەیلی

۱۲۱ له چاوت چاوه‌کانم زۆری نۆشی
شەرا وی نیو تەماشا ڕۆژی خۆشی
بە جاری ئێستە وا لێم بوی بە دژمن
خەیاڵیش بێتە لات ڕوی لێ دەپۆشی

۱۲۲ بە ئەرکی شانی خۆم زانی لە بۆ ئەرکی
ئەوینا ، با دەرەك بێ ببمە دەرکی
وەلێ دەرکی نەکردم بەرکی ناکەس
نە زازا بو نە گەڵباخی نە هەرکی

۱۲۳ دەرو دەشتی دڵم کاکی بە کاکی
گوڵی شین شینکەرن پاکی بە پاکی
لە ڕوگەی عیشق دا هەر توی ڕەمەکی
دەچیتە سوژدەوە بۆ لاك و ماکی

١٢٤

نەما پێم تین و تاوی باوی لاوی
بە خاوی وەر گەڕا گشتم تەواوی
لە بەر قاپی ئەوینت بێ مەتەق مام
وەرم بگری وەیا نە خۆت حەساوی

١٢٥

من ئەو هەنگەم لە شیلەی گوڵ بەری بێ
دڵی چون هەنگە بوڵەی موشتەری بێ
کرینی بەرهەم و هەنگوینی شیعری
بە پوڵی بێ ڕەواج و لاتەری بێ

١٢٦

ئەوەی دو ڕەنگە پڕ ژانە ژیانی
ڕەشە ڕۆژی لە سەر شێوەی شەوانی
وەلێ تۆ کۆلکە زێڕینەی بەهاری
بە حەو ڕەنگیشەوە ڕەنگین کەوانی

۱۲۷

نه بۆنی جاڕی گوڵزاری بەهاری
نه بەژنی خەڵفی هەڵکەوتوی چناری
نه ئاهوی سرگی دەشت و مێر خوزاری
ئەتۆ بەختی ئەوینی بەختیاری

۱۲۸

دڵی من دەنگی وەک زەنگ و جەرەس دێ
دڵی تۆ تڕپە تڕپی بۆ هەوەس دێ
دڵی من تۆی لە بەر تۆ خۆش دەوێ و بەس
دڵی تۆ ما تڵە تا چیم لە دەس دێ ..

دوایی

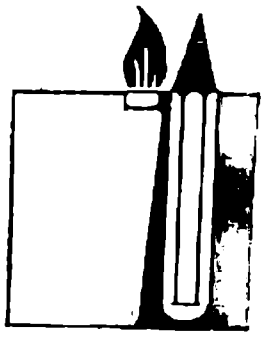

پەراوێز

١) ئەم مصرەعە لە فارسی وەرگیراوە .
٢) ئەم مصرەعە هی حافزە .
٣) ئەم بەیتە هی نالیی یە .
٤) لە هۆنراوەیەکی فارسی کەلك وەرگیراوە

پیرست

/ هەناسەم دای لە گۆنات هەر وەکو با ١
/ وتم : نامە بنوسم دڵ پەشۆکا ٢
/ ئەوەندەت دڵ گوشیم تا دافلیقا ٣
/ چەنێ کوێرەوەریم کێشا لە رێتا ٤
/ سرشکی چاوەکانم کەی؟ لە کوێ دا ٥
/ لە سەر دوندی چیای بەرزی خەیاڵ ٦
/ شەوێ پێم نا بە سەر شەرم و حەیادا ٧
/ ژمارەی بەختەکەم سفرێکە لای چەپ ٨
/ دەرونم ئاوسی دەردە لە دوریت ٩
/ کەسێ کۆلیلە بۆتۆ دێتە پیریت ١٠
/ کلەی چاوی خەیاڵە خاکی ژێر پێت ١١
/ بە ئەو قەوڵانە ڕۆژانی هەوڵ دات ١٢
/ تکێ ئەشکم لە خەودا کەوتە سەر ڕوت ١٣
/ زەمانی شیعرەکانی من لە سیمات ١٤
/ گەش و ساماڵە عاسمانی جوانیت ١٥
/ ئەویندارێ دەسی بەستم دەمی سوت ١٦
/ دەسی دڵ کاتی شلێکی گولەی ئاخ ١٧
/ نەخوشێکم لەت و پارێ چزی دەرد ١٨

/ خزایه باخەڵم پێرێژنی دەرد..... ١٩
/ چنابێ زاهیدا تۆ بی و خودا وەند..... ٢٠
/ بە بونی خۆشەویستی باوەڕم کرد..... ٢١
/ وەری نەگرێ ئەگەرچی بیر و باوە..... ٢٢
/ ئەگەر هەڵدێ لە ئاسوی لێو بڕێ جار..... ٢٣
/ وەکو ماسی لە ئاو بیهێنیە دەر..... ٢٤
/ لە پێش تۆ دا گەلێ شاگوڵ لە گوڵزار..... ٢٥
/ جەهانم قەت وەکو دوێنی نەبو یار..... ٢٦
/ ئەمن ئاوێنە داری ڕوتم و بەس..... ٢٧
/ لە سەر تاڵانی دڵ کەوتۆتە قەرقەش..... ٢٨
/ نەمامێکی نەزۆکە سەروی تەڕپۆش..... ٢٩
/ خەمی تۆ بوبە هەتوانی دڵی ڕێش..... ٣٠
/ بەشی عاڵەم لە ڕۆژێکا کرا بەش..... ٣١
/ ئەگەر قارە ئەگەر نازە ئەگەر ڕێسك..... ٣٢
/ بە تامەزروی دڵی هەنگێ تەراوتەك..... ٣٣
/ بە جوانی مەخمەڵی سەوزە قوبەی خاڵ..... ٣٤
/ بلوری ئەشکی وەك ئاقێقی کۆلیل..... ٣٥
/ لەسەر تەختی ئەوینێکی گموگل..... ٣٦
/ تەزی وادەی درۆ گیانی تەزانم..... ٣٧
/ دەترسم هەڵدڕم سفرەی دەرونم..... ٣٨

/ چۆلەی چاوی شەوارێ بێ بەیانیم ٣٩
/ ئەویندارێکی هەر ئەونە بە سۆزم ٤٠
/ بە گەرمە پێکەنینێ چو لە بیرم ٤١
/ دەمێکە چاوەڕێی خونچە دەمێکم ٤٢
/ من ئەو فرمێسکە سەرگەردان و وێلەم ٤٣
/ ئەلیی قامیشەلانی پر لە نالەم ٤٤
/ بە بێ تۆ مردنە ژینم بە دینم ٤٥
/ ئەڵێن پێم هاوەڵانم تەرکی تۆ کەم ٤٦
/ لە ڕێگەی تەقتەقی عیشقی هەراشم ٤٧
/ وەکو ڕەوتت ڕەوانە تیشکی چاوم ٤٨
/ وەبیرم نایە ڕابردوی ژیانم ٤٩
/ بەر و بۆی داری عومرت بۆچ وەرانم ٥٠
/ لە شەوگاری خەما تاقە سوارم ٥١
/ وەرە دەس بە لە نەزمی دەستی چاوم ٥٢
/ لە جەنگەی نیوە شەو دا گوێ قوڵاخم ٥٣
/ لە سەرمای تەفرەدا سارد و سڕ بوم ٥٤
/ نەمامی بەژنەکەت هەر هاتە بەردان ٥٥
/ بڕۆ ناشناسای ڕاستی درۆزن ٥٦
/ بە دەنگە گەرمەکەت سۆز و کوڵم من ٥٧
/ شەپۆلی بێ وچانی ئەشکی خوێنین ٥٨

/ خەمی تۆ ئەرکی سەر شانی دڵی من ٥٩
/ بە دەم ئاسانە ئەژماری حەزی گیان ٦٠
/ تەماشای چاوەکانت پڕ لە مانان ٦١
/ هەڵە و هەرزە هەڵە و شاشە وەفایان ٦٢
/ وەرە زستانی پیری بەفری باران ٦٣
/ دەمت تەنگە نەوەك تەنگی بەشی من ٦٤
/ بەهارێکم گوڵی شین هەر دەکەم شین ٦٥
/ لە جەرگم تا کزەی هەلسان کەزێ خاو ٦٦
/ لە لای من باری عومرم لارە بێ تۆ ٦٧
/ ئەشا فرمێسکی ئاوارەی چەمی چاو ٦٨
/ وتم: کوا مەیلی جارانت؟ وتی چـو ٦٩
/ ئەجەل فەرموی: شەوێ عومرت بە سەر چـو ٧٠
/ هونەروەر خوێری بی گەرمایە ئەمرۆ ٧١
/ بەڵێنیت نیوە بەند و بەستەڵەك بو ٧٢
/ دەمە لاسکێ دەمی تۆی خونچە فەرمو ٧٣
/ بژانگی مەخمەڵینی نێرگزی تۆ ٧٤
/ هەرا و نالەم ئەوەندەی بۆ کراوە ٧٥
/ بە ساردی مەیلەکەت گیانم تواوە ٧٦
/ کتێبی عیشقی تۆ سەخت و گرانە ٧٧
/ قیافەی قافیەی شیعرم چەماوە ٧٨

/ دەماری عیشقی ئەم عەسرە دراوە ٧٩
/ هەمو قەبری خەمن ئەو چاڵ و چۆڵە ٨٠
/ لە ڕێگی بەژنەکەت پشتم چەمیوە ٨١
/ وەکو مێگەل لە سینگم مووڵ دراوە ٨٢
/ بەڵی عالەم لە کێ بەر کێی شەرایە ٨٣
/ گەرای زگماکە ئەم ڕۆژە ڕەشیمە ٨٤
/ نەماوە ئەو گوڵەی نەیکەم بە بۆوە ٨٥
/ بریقەی پوڵەکەت وەک وردە شیشە ٨٦
/ لە من پێشکەش بە تۆ بەستە و تەرانە ٨٧
/ دەمی تۆ خۆر هەڵاتی پیکەنینە ٨٨
/ سکوتم دەنگی نالینی حەیایە ٨٩
/ خەتی بالی پەپوڵەی دڵ وەخوینە ٩٠
/ بە گوێچکەی دڵ دەبیسم یا خەیاڵە ٩١
/ مەپرسە چۆن لە نێو تەندوری حیلە ٩٢
/ قەراری دڵ لە من داوا مەکە مە ٩٣
/ هەمو ئەو سور و سپیە ماسیانە ٩٤
/ نە پێویستم بە تارە نە بە عودە ٩٥
/ کڕێکارم خەمی عیشقم کڕێ یە ٩٦
/ مژوڵت تیری تیژی پڕ لە ژارە ٩٧
/ بە چاوی ڕۆشنی ئەو عارە قاوە ٩٨

/ ئەوینی تۆم ڕچەی ژین و ژیانە ٩٩
/ خەتایە مەر لە گەڵما بی سەعاتێ ١٠٠
/ مەفەرمو عارە کەس پێمان بزانێ ١٠١
/ هەتا شلکی خەرامی نەرم و نۆڵی ١٠٢
/ لە عاسمانی ژیانم دا هەسارەی ١٠٣
/ خودا تا کەی بسوتم بۆ چناکەی ١٠٤
/ نە نەی وەك من شکاندویە سکوتی ١٠٥
/ لە مانی نایە کێشانی کەمانی ١٠٦
/ لەشی من قاووخی گەنجی نەداری ١٠٧
/ کەمەندی خۆت خەتاکارە بە من چی ١٠٨
/ وەکو بیستومە فەرموتە بە لۆکێ ١٠٩
/ لە ژیر باری خەما نەمدا وچانی ١١٠
/ تریفەی مانگە شەو هەر شەو بە جۆری ١١١
/ لە لوتکەی شیعرما وا گرشەیێکی ١١٢
/ کەنی نوقڵی نەباتی شەکری قەندی ١١٣
/ شەوەق سینگی شەوی خەم هەڵدرە دەی ١١٤
/ قسەی تیژم دڵی ئاسن ئەپاچی ١١٥
/ لە عەتر و دیمەنا سەوزەی هەوەتوی ١١٦
/ زمانی چاوو ئەبرۆت پێی وتم دوێ ١١٧
/ شناسێ وەك منت هەرگیز نەناسی ١١٨

/ وتم بەحرێکە ئەشکم بێ بن و پەی ١٩
/ نە مانگی تۆ نە ئەستێرەی سوەیلی ٢٠
/ لە چاوت چاوەکانم زۆری نۆشی ١٢١
/ بە ئەرکی شانی خۆم زانی لە ئەرکی ١٢٢
/ دەر و دەشتی دڵم کاکی بە کاکی ١٢٣
/ نەما پێم تین و تاوی باوی لاوی ١٢٤
/ من ئەو هەنگەم لە شیلەی گوڵ بەری بێ ١٢٥
/ ئەوەی دو رەنگە پڕ ژانە ژیانی ١٢٦
/ نە بۆنی جاڕی گوڵزاری بەهاری ١٢٧
/ دڵی من دەنگی وەک زەنگ و جەرەس دێ ١٢٨

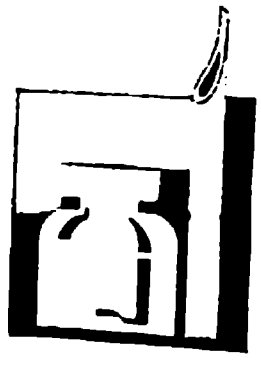

فەرهەنگوك

ئەنگواو : پێکـــراو

بەرك : ڕقەون ، لەجباز

پلار : تـوانـــج

تاو : لێزمە • " شـدّت ، سرعت " •

لێرەدا بە مانای هەوری پر بارانە

تمس : گوێا ، کەچی

تۆر : سـڵ ، بزێـو

توخن : بەدخـو ، توش

دلیق : شیلان • (دلیك) بروانە : عمید •

شۆفار : بەدکار ، جاسوس •

قچان : بەردی زلی بنکەی کایەی هەلوکێن •

ئەگەر هەلوك زۆر لە بەردە قچان

نزیك بیتەوە (بە قەد داری دەستی

هەلوکێن یا کەمتر) ئەڵێن : قـت •

کۆلیل : دڵپر و دڵ بە کوڵی گریان

کەزێ : بەلك ، پرچ

کەلی چڵکن : ملەیەکە لە نێوان دیواندەرە و

هەوشـــار دا •

گزه : فێل ، گزی ، گەڕ

گشت : ١- بادراو ، کرژ ، دژی خاو .

٢- هەمو

گل : ئێش ، دەرد ، جوڵە ، تل

لوك : وشتری نێر ، وشتری ڕەسەن

میملڵ : دژ ، (دوژمنی مەرگبڕی شت) - خال

هەتوان : مەرهەم

ماوکاران

- شیعر : مەلا عومەری سالحی ساحیب
- ئامادە کردن : سەید عەبدوللای سەمەدی
- خەت : قاسم ی ئیسماعیل زادە
- زیراکس : هێرو
- صافی : رەشید زادە

ڕەڕۆک

- [ ] دو بەیتییەکان
- [ ] پەڕاوێز
- [ ] پێرست
- [ ] فەرهەنگۆک
- [ ] هاوکاران